

Україна: кроки прискорення

У ході реалізації рішень XXVII з'їзду КПРС у першому півріччі 1986 року в народному господарстві республіки, як повідомляє ЦСУ УРСР, відбувалися позитивні зрушення: поліпшилось виконання планових завдань, зросло темп розвитку суспільного виробництва, здійснювалось дальше піднесення добробуту народу.

Обсяг продукції у промисловості порівняно з відповідним періодом минулого року збільшився на 5,1 процента при річному темпі 3,4 процента. Піврічний план реалізації продукції виконано на 102 проценти. Підвищилась ефективність виробництва, зросла економія багатьох видів матеріальних ресурсів, збільшилось використання вторинної сировини. Виконано план видобутку вугілля, газу, випуску металургійних черметів, промислових робіт, приладів, засобів автоматизації і обчислювальної техніки, хімічного устаткування, машин і обладнання для тваринництва і кормовиробництва, ескаваторів, виплавки сталі, виробництва готового прокату чорних металів, залізної руди, хімічних засобів захисту рослин, синтетичних смол і пластичних мас, паперу, збірного залізобетону, цементу та інших видів продукції.

Певні виконано завдання по випуску багатьох товарів народного споживання. Введення в дію основних фондів за рахунок державних капітальних вкладень збільшилось на 480 мільйонів карбованців. Зросло масштаби технічного переозброєння і реконструкції діючих підприємств. Сільськогосподарські підприємства Держагропрому УРСР своєчасно і організовано провели весняні польові роботи, виконали план весняної сівби. В усіх областях ведеться збирання зернових культур, набирає темпів заготівля грубих і соковитих кормів. Середньомісячна грошова заробітна плата робітників і службовців у народному господарстві становила 180 карбованців проти 173 карбованців у першому півріччі 1985 року, оплата праці колгоспників збільшилась на 5 проценти.

Виконано план роздрібно-товарообороту і план по обсягу реалізації побутових послуг.

Збільшились масштаби житлового будівництва. Піврічний план введення в дію жилих будинків за рахунок державних капітальних вкладень у цілому по республіці перевищено. Трудящі одержали 108 тисяч нових урештованих квартир. Чисельність населення Української РСР на 1 липня 1986 року становила 51,1 мільйона чоловік. (РАТАУ).

Корми-турбота комсомольська!

Таке враження справляє робота спеціалістів у окремих колгоспах.

Літо, як кажуть, повернуло на зиму. Отже, головна турбота тваринників нині забезпечити продуктивну зимівлю тваринництва. Як же підходять до вирішення цього питання в Устинівському районі. В більшості господарств не впоралися із планами по заготівлі сіна і на половину. Лише 75 процентів до потреби заготовлено сінажу та 60 процентів трав'яного борошна.

Значно нижче своїх можливостей спрацювали колгоспи імені Куйбишева, «Більшовик», імені Петровського, імені Дзержинського, імені Кірова. Плани заготівлі сіна тут виконано в середньому лише на 20—28 процентів. Правда, в колгоспі імені Дзержинського надолужили упущення на сінозаготівлі за рахунок значного перевищення плану по заготівлі сінажу. Тут зуміли мобілізувати для цього всі трудові і виробничі резерви, де молодь почула себе повноправним господарем.

Без господаря...

Про це ми вже повідомляли в своїй газеті. В інших господарствах при заготівлі кормів ні комсомольськи - молодіжних загонів, ні екіпажів офіційно не значилось.

Та там, де враховують попередні помилки, тримають в полі зору перспективу удосконалення системи кормовиробництва завжди домагаються хороших кінцевих результатів. У колгоспі імені Кірова на моє запитання в чому причина невиконання плану по заготівлі кормів, відповіли однозначно:

«Ми проти погоди безсилі — засуха». Але треба зауважити, що безсилі керівники господарства не тільки в цьому. Ще в 1984 році господарство почало закуповувати дощувальну установку, в тому ж році перші її секції надійшли в господарство. В січні минулого року — редуктори, а в червні — труби. Залишилося привезти насосну станцію, але її й досі немає. Ось і виходить, що майже дев'ять тисяч карбованців, які колгосп заплатив за «Волжанку», фактично викинуті на вітер. Бо установка ще не працювала, а двигунів марки «Дружба» та вертушок з установки вже немає. Всі

важкують, що їх просто... поцупили. А поливні гектари віддали б господарям сиріцею.

Сьогодні ж говорити про якийсь конкретний напрям кормовиробництва в господарстві немає можливості. Його просто не існує. Ця робота тут पुще на самотпів. Ще на початку літа, коли розпочався перший укіс багаторічних трав, головні спеціалісти почували себе задволено. В господарстві побудували три сінохвостища по 300 тонн кожне. Для тюкування сіна заздалегідь придбали преспідбирач. Але в господарстві забули підготувати людей, які б в подальшому змогли

грамотно і продуктивно використовувати преспідбирач. Результат... техніка знівечена — треба списувати, — за один день роботи багаторічні трави, підготовлені для преспідбирача, пересушені, вичирили і полили трохи водою. І все. Неофіційно цю пріючу масу в сотні тонн назвали «кормажем», але офіційно ні в господарстві, ні в РАПО під цим індексом вона поки що не значиться.

Що покаже заготівля сіна, сьогодні передбачити важко. До неї в господарстві ще не зовсім готові. А ті корми, що надхо-

дять до тварин, поки що бажаного наслідку не дають. Так, на вигульному майданчику комплексу, де відгодовуються бички, не пристосовані годівниці. Через це значна частина корму потрапляє під ноги тварин і псується. Води тут зовсім немає — забули змонтувати водогін і автопоїлки.

Подібне і на МТФ № 1 і МТФ № 2. Тут хоч корми не завжди завозяться вчасно, зате вода тече постійно. Другий рік, день у день, тече постійно вода в нікуди із водонапірних споруд на обох фермах. Причина — споруди прогнили, потрібна заміна. Псуються електромотори, підвищується собівартість продукції. За втрачену вартість води вже можна спорудити три додаткові башти. А на МТФ № 2 з осені минулого року лезжить, ржавіє новенька водонапірна башта, яку поставити немає часу.

Через незадовільні умови праці з колгоспу розраховується молодь. Іде з ферми молода ділова завідувача. І це в господарстві, де всі головні спеціалісти і спеціалісти середньої ланки головним чином молоді комуністи і комсомольці. Комсомольську організацію господарства очолює головний агроном Віктор Соловйук. Отже, досягнуто цілкової єдності обох рук, ні права завжди змогла б підтримати ліву. Та, на жаль, поки що цього не скажеш.

М. САВЕНКО, спецкорр. «Молодого комуніста». Устинівський район.

АКТУАЛЬНЕ ІНТЕРВ'Ю

Підприємство не випустило брак

Якість, її підвищення нині названо особливою складовою в єдиному процесі удосконалення форм і прийомів виробництва. Проблема підвищення якості виробленої продукції прямо стосується як всього комплексу народного господарства СРСР, так і конкретно кожного підприємства, трудового колективу. Як було сказано у доповіді Генерального секретаря ЦК КПРС товариша М. С. Горбачова на черговому (1986 р.) Пленумі ЦК КПРС, «ЦК партії твердо виступає за лінійну підтримку всього здорового, всього, що відповідає рішенням з'їзду, що на ділі означає перебудову, рух уперед». Тож «середнячок», які звично б ховалися в тіні передовиків, не будучи й найгіршими, тут не може бути.

Світловодське виробниче об'єднання «Дніпроенергобудпром» — крупне підприємство, тому знайти своє місце у всьому складній боротьбі за високу якість і випробувати свій власний стиль господарювання повинне і воно. Так, щоб і йому зрозумілася думка, виносена в заголовку, з обов'язковою часткою «не».

Про це розмова нашого кореспондента із заступником головного інженера виробничого об'єднання Д. О. ПОНОМАРЕНКОМ, керівником лабораторії управління якістю продукції А. І. КУЛАКОВИЧЕМ та секретарем комітету комсомолу підприємства Ю. ЛІЩИНОМ.

КОР.: Отже, про брак. Дмитре Олександровичу, як же все-таки з часткою «не»?

Д. О. ПОНОМАРЕНКО: Брак, на жаль, є. Причини? Можна було б знову говорити про недосконалість окремих технологічних процесів, про ланцюжок взаємозв'язаних між собою браків на місцях, що виростає до масштабів об'єднання. Головне, проте, в іншому: про брак як про систему на нашому підприємстві ми говорити не можемо. Є окремі випадки, але на практиці треба назвати іншу систему. Маю на увазі комплексну систему управління якістю продукції (КСУЯП). Саме робота по її виконанню і гарантує все менший процент бракованої

продукції. Тому думку можна сформулювати так: підприємство може випустити брак, а не випускати.

КОР.: Ми торкнулися питання психологічної перебудови у мисленні й ставленні до роботи. Хотілося б почути, як впроваджувалася згадана система?

Д. О. ПОНОМАРЕНКО: Випадків відвертого неприйняття практично не було, бо введено в дію КСУЯП передувала значна підготовча робота. Як і раніше, з вогником узялися за діло виробничники головного заводу та заводу конструкторської швидкозмонтованих споруд — у тому числі і молодь. Роз'яснювальна робота дала багато: наради, спеціальні частинні плани, присвячені цим питанням, поширили задуми проєктантів углиб найширших мас. Добре діяло й безпосереднє спілкування: роз'яснення ставало практичнішим, якщо можна було вже на місці побачити (чи прийняти уявити) зміст змін. На практиці все йде від майстра, його педагогічно-організаторських здібностей, власної переконаності у справі, за яку агітуєш. Але, на жаль, не всі резерви були використані. Навіть окремі керівники проявляли неадекватність, перестраховувалися надміру — а це, звичайно, передавалося й їхнім підлеглим. Міг би назвати одну з бригад нової техніки (І), керівник якої сам ледь не агітував за вчорашні прийоми в роботі. Хоча в принципі цей колектив належить до кращих на підприємстві. Такі парадокси.

Що ж до самої системи... Відрадно, що вже є послідовники і в Світловодську, і в інших містах області.

Суть її бачимо у впровадженні на практиці державних, республіканських та галузевих стандартів і технічних умов;

механізації та автоматизації виробничих процесів; впровадженні прогресивної технології, нових видів техніки; освоєнні нових видів продукції, її атестації; удосконаленні культури й організації виробництва тощо. А впровадження цієї технічної основи КСУЯП ведеться системою поточного й перспективного планування по підвищенню якості; наказами, розпорядженнями, інструкціями, рішеннями адміністрації та громадських організацій, проведенням днів якості в масштабах як всього об'єднання так і кожного окремого структурного підрозділу.

КОР.: Якими ж практичними справами позначається хід нововведення в об'єднанні?

Д. О. ПОНОМАРЕНКО: Варто сказати про ефективність так званих днів якості. Кращі і передовики відзначаємо привселюдно, тож сюди, на діні якості, запрошуються ті, хто не може чи й не дуже хоче віянятися на кращих. Спочатку висвітлюється так звана динаміка по якості, тобто, прогрес у цьому питанні: тенденції зниження відбракованої продукції, загальний рівень зростання її якості; вказуються конкретні заходи, виконавці, строки.

КОР.: Аїдо Іваніно, яка ваша як керівника такої конкретної лабораторії думка з цього приводу?

А. І. КУЛАКОВИЧ: Розробка системи, починаючи з 1978 по 1980 рік показала багато. Мабуть, вона все ще залишається занадто громіздкою. Доки вона стане справді системою, пройде ще якийсь час. А поки як про щось помітне варто говорити про систему бездефектної праці як складову КСУЯП. Тут виділяються творчі групи по лінії НТТ, а також названа вже система контролю за виконанням письмових завдань. Усім виробничим підрозділам виставляються коефіцієнти нормативний — 0,75. Стимулює, хоч про задуману ефективність говорити рано. Є ще можливість щось приховати, не-

об'єктивно врахувати, піти на компроміс. Тож найближче й найефективніше майбутнє — за автоматизованими системами контролю.

Постійно в об'єднанні діють 28 груп, якими охоплено 180 осіб. Щорічна атестація в кінці року виявляє кращі, люди заохочуються. За минулий рік, скажімо, ефектом їхньої роботи стало подання 150 рекомендацій, 124 з яких було реалізовано. Лідирує група з головного заводу із темою «Арматурно-заготівельні роботи», якою керує В. Г. Іванов. Тут відзначаються М. Ткаченко, А. Данов. Непогані наслідки роботи й у групі О. В. Лепкова («Механізація виробничих процесів»). Добре зарекомендувала себе в цій групі Лідія Онпко.

КОР.: Юлію, якими ви бачите завдання комсомолу підприємства на найближчу перспективу?

Ю. ЛІЩИНА: Ми розробили методичні рекомендації по участі комсомольців і молоді об'єднання у боротьбі за підвищення якості виробленої продукції, з якими ознайомили кожну первинну організацію підприємства. У них передбачено розгортання активності окремих груп і штабів «КП», новостворених постів та штабів якості. Але це лише початок, багато ще слабких місць. Але є бажання шукати і це вже добре. Надані постан і штабам досить широкі права і повноваження безсумнівно виправдані — адже іде розрахунок і на молодіжну безкомпромісність і на діловитість. Усією роботою керує штаб якості на базі головного заводу, який очолює секретар комітету комсомолу заводу О. Тюрин.

Гадаю аналіз перших успіхів як і недоліків роботи наших постів підкаже нові форми й методи. Вони потрібні, як потрібний і сам неспокій думки і діла.

Розмову вів І. КУЦЕНКО. М. Світловодськ.

Червонопрапорний Тихоокеанський прикордонний округ. Тут охорону морських кордонів Батьківщини несе вартовий корабель «Менжинський», оснащений найновішою навігаційною апаратурою і автоматикою. Його екіпаж може вести спостереження за повітряним, підводним і надводним станом кораблю, що плимає від воїнів відмінного володіння сучасною технікою, хорошою знання корабельної служби.

На знімку: у День Військово-Морського Флоту РСР, який відзначається завтра, зберуться матроси у тепле коло. Гітара і пісня — найкращі друзі у світі.

Фотохроніка ТАРС.

Після МК
Виступу

«СКІЛЬКИ «ГОРІТИМЕ» ДИТСАДОК?»

Так називався надрукований 3 червня ц. р. критичний матеріал, в якому йшлося про зрив зачіпки дитсадку в м. Олександрії. Редакція отримала відповідь головного інженера комбінату «Кіровоградчан б у д» А. П. Овчаренка. Ось що в ній повідомляється:

розширеній нараді тресту «Олександріявбуд» з участю всіх виконавців, задіяних на будівництві дитсадку на 280 місць, а також на нараді керівників об'єднання «Кіровоград-залізобетон» і Олександрійського заводу залізобетонних виробів. Факти, наведені в статті, дійсно мали місце. Траплялися випадки постачання недоброякісного штучного розчину з Олександрійського ЗЗБ, тому що завод не має власного піщаного кар'єру, взаємін користується пісками від розірваних робіт при видобуванні бурого вугілля; технологічно застаріло обладнання вапняно-протравлювального господарства.

Для поліпшення постачання якісного розчину об'єднання організувало газівну вапняну у дві зміни; місцеві піски частково збагачуються за рахунок привозних річкових; посилено лабораторний контроль за приготуванням розчину.

На сьогодні намірять на якість штучного розчину з боку робітників немає. Питання заміни застарілого технологічного обладнання вапняно-протравлювального господарства вирішується у складі проекту будівництва цеху гіпсопротравних виробів у м. Олександрії.

Згідно держплану дитсадку на 280 місць має бути зданий у третьому кварталі нинішнього року. Колентія тресту «Олександріявбуд» прагнув зрвати його в експлуатацію достроково. Однак через низьку якість матеріалів, що надходили на будівництво, несвочасне постачання технологічного обладнання, незадовільну роботу СУ-557 тресту «Запоріжжя-сантехмонтаж» дострокове введення було зривано. Розроблені комбінатом та його підрозділами заходи спрямовані на введення дитсадку в експлуатацію до 1 вересня 1986 року.»

СЛУЖБА ДНІ І НОЧІ НІЧНИЙ ПАТРУЛЬ

Інструктаж перед нічним чергуванням. Він короткий, але необхідний. Командир підрозділу патрульно-постової служби майор міліції О. А. Кравченко познайомив патрульних з оперативною обстановкою в місті, поцікавився здоров'ям, перевіряв знання інструкцій і обов'язків. А за кілька хвилин кожній патрульній машині лягла своя дорога, свій маршрут.

В автомобілі зі мною двоє: старший наряду старшина міліції Олександр Михайлов і водій сержант Микола Богданюк. Наш маршрут — в мікрорайон Черемушки, там ми нестимем службу по охороні громадського порядку.

На вулицях уже загоряються ліхтарі. Іноді по радіостанції чути далекий хриплуватий голос чергового по Ленінському районі відділу внутрішніх справ — на зв'язок викликаються інші екіпажі.

Мої супутники — ком-

сомольці, які прийшли служити в міліцію за великим серцем. Олександр Михайлов стоїть на охороні правопорядку вже шість років. За принциповість, уміння швидко прийняти рішення в екстремальних ситуаціях він користується в колективі високим авторитетом. Олександра не раз відзначало керівництво.

В О. Михайлова, керівника комсомольського екіпажу, надійний помічник — Микола Богданюк. Не раз він виявляв мужність при затриманні хуліганів і злочинців...

Вулиця імені 50-річчя Жовтня. Біля магазину «Салон побутової техніки» до машини кинулась жінка. Схвилюваний голос:

— В нашому будинку, № 13, на горічці ховається невідомий чоловік...

Не гаючи часу, патрульна машина розвертається й мчить на вказану адресу. А за п'ятнадцять хвилин дармоїд, раніше засуджений Віктор П., вже стоїть перед черговим по Кіровському РВВС.

А машина знову петляє вулицями Кіровограда. Водій Микола Богданюк уважно адить за темніми, розкряну прожекторами фар. Перекожних на вулиці майже нема. Пізня пора.

— Ось так і працюємо,

каже Микола Богданюк. Не всі зміни такі спокійні, як сьогоднішня. Бувають напруженіші, небезпечні. Саша, наприклад, недавно за три зміни затримав трьох злочинців. Один з них виявився надто обережним і зовсім не підозрівав, що навіть в гуртожитку технічному керівник кадрів він не зможе зайти для себе сховища.

Під час чергування міліціонери побували в гуртожитку заводу радіовиробів, профтехучилища № 8 — поговорили з ватажками, поцікавилися як ведуть себе деякі мешканці, які раніше порушували правопорядок.

У райвідділі повертались далеко за північ. Місто спало. Тільки в динаміку чується далекі голос чергового.

— Важко нести патрульну — постову службу? — запитує О. Михайлова.

— Нелегко, — відповідає він. — Сьогодні ось у нас порядок, а буває... Та для нас це звично — така служба. І хоч приходиш додому зморений, очі запалюються, та відчуваш: свій обов'язок виконав чесно. Так же виносять його інші комсомольсько-молодіжні екіпажі, зокрема В. Литвиненком, О. Остапенком, комсомольці О. Разник, В. Кудаків, М. Поліщук, інші.

Тієї ночі командир підрозділу патрульно-постової служби записав, що рухомою міліцейською групою старшини О. Михайлова службу несла чітко й пильно.

О. САЙКО,
секретар комітету комсомолу управління внутрішніх справ області.

ПЕРОМ ПУБЛІЦИСТА

ЦАСТО говорять, що в основі труднощів так званих «важких» підлітків лежить їх безвідповідальність перед собою, сім'єю, суспільством. Кажуть, і, думаю, кажуть справедливо: винні в цьому батьки, які забезпечили дітям безтурботне життя, школа, міліція, суспільство... І будемо відвертими, ці розмови тривають уже не один рік. Хіба не чули ми і сім років тому, і зараз такі висловлювання: «Це вчителі винні, що мій син «важкий підліток», або навпаки — «Вихованням в сім'ї погано займаються батьки...» Розмови тривають, а підлітки ростуть, мужніють. І ті, хто недавно викликали тривогу батьків, вчителів, суспільства, стали цілком дорослими людьми. У багатьох уже і власні сім'ї, де нерідко просять «родинні плями» безбодоганної юності батька. Адже безвідповідально і по-споживацьки настроєна людина віком близько тридцяти років, повірте — не подарунок. Ні сім'ї, ні товаришам по роботі, ні суспільству.

Так, але нині вступають в життя нові підлітки зі своїми проблемами... І, можливо, вже пора говорити не тільки про тих, хто відповідає за всі огріхи виховання, а й про власну громадянську відповідальність підлітків і молодих людей перед суспільством.

У описаній історії з «важкими» є такий штамп: на хуліганістського підлітка знаходиться розумний, чуйний і добрий дорослий (працівник міліції, наставник), який говорить з ним, як кажуть, душа в душу, бачачи у своєму підопічному вразливу дитину, яка робить нерозумні вчинки під впливом поганого оточення (неблагополучна сім'я, невиховані товариші). Після кількох таких бесід підліток починає вірити в себе і в оточуючих, йде в технічний гурток і обіцяє, що буде робити тільки все хороше. Радості немає меж — ще одного «важкого» вправили.

Тут немає неправди, але й немає повної правди. Правильно, в кожному конкретному випадку погане оточення може пошкодити хлопчачій душі і психіці (хоча вони можуть і залишитися здоровими). І знаходяться такі дорослі, які успішно «лікують» такі рани. Але в кінцевому результаті в бідах дітей винні дорослі. Це незаперечна істина: неблагополучна дитина — продукт неблагополучного виховання, дурного прикладу. А що ж сам підліток? Він тут, здавалося б, ні при чому? Це дуже зручна позиція, і багато хто приймає таку гру: «Ти про-

дукт і я продукт. Нас такими виховали і ми не винні». Винні інші: за «двійки» відповідає вчителька, за задалене кошення і вибиту шибку в будинку — батьки, за процент правопорушень в районі — міліція і т. д. Але в п'ятнадцять років людина — не дошка, на якій можна малювати. Сама добре розуміє все і нічого скидати на «пекарів». Врешті, добрих прикладів у житті не менше, ніж поганих і це доступно розумінню п'ятнадцятирічної людини.

СИЛА ВЧИНКУ

ПАМ'ЯТАЮ, ще в минулому році в редакцію надійшов лист, який не зміг не схвилювати, залишити байдужим. Я не буду зараз його переповідати — з цього приводу в газеті був опублікований матеріал, на який, до речі, відгукнулися наші читачі. В листі мати пише, мабуть швидше благає, допомогти виховати сина, котрий у свої п'ятнадцять років уже став за її словами «закінченим хуліганом»: «Грубити мені і вчителям, б'є однокласників, не слухає... А я все для нього роблю: і одягаю, і мопед купила. А він дома не ночує, вчиться не хоче, випиває...»

Що ж, сума історія. Матері, яка одна виховує сина, вкладає в нього свою душу, доводитись дуже нелегко. І тут можна, звичайно, завиувачувати матір — дала Володі неправильне виховання, вчителів, — не прибрали «важкого» до рук, не поставили на вірний шлях тощо. Але ж, давайте замислимося. В п'ятнадцять років людина — далеко не лише інертний об'єкт виховання. Кожен сам для себе основний вихователі. Адже до повноліття, тобто 18 років, за спиною у молодого людини залишається не менше третини прожитого життя. І це найвідповідальніші роки, коли якнайкраще дівчина «вибирає себе», як правило, раз і назавжди. І ніхто не стане доводити, що для гідного вибору є всі умови: наше життя в будь-якому місці знаходження підлітка дає прекрасні приклади висот людського духу, чесності, порядності, працелюбства, відповідальності. І нехай навіть не в своїй сім'ї — сусідській, не в

твоему найближчому оточенні — поряд... Очі і вуха нам дано не даремно. І якщо в твоєму моральному виборі ти, юний друже, робиш крок в бік чи назад, — винна в цьому вже не стороння людина, а в першу чергу ти сам.

Недавно в нашій газеті був опублікований нарис «Хлопчину нарекли комісаром». Нарис про героя - молодого вояку Олега Кошового, якому у ці дні виповнилося 60 років. Скільки героїчних вчинків здійснив в ім'я Батьківщини цей

СУСПІЛЬСТВО І ТИ

патріот. О. Кошовому було тоді лише п'ятнадцять років! А скільки славних юних героїв знаємо ми. На них рівняється і сьогодні молодь, з них беруть приклад. «Часи були іншими, епоха не та», — кажуть часто підлітки. Так, часи сьогодні не ті, що були вчора, а завтра будуть ще іншими — життя йде вперед, ставити нові завдання, вирішує нові проблеми. Але де і в які часи людина позбавлялася необхідності самій відповідати на всі життєві питання? Рішались на вчинок, сповна відповідати за нього? Будувати свою життєву позицію? Епохи створюються працею в кожен момент і кожною людиною. І якою назавжди нащадки твоєї епохи, залежить і від тебе, юний друже. Сьогодні тобі п'ятнадцять, а там і двадцять п'ять. І поруч немає вихователя. Який моральний багаж маєш за плечима, які вчинки? Акuratно відвідувати заняття, службу, правильно себе поводити в сім'ї, суспільстві і т. п. — це не вчинки, а елементарні дії в житті. Вчинок — завжди ризик для власного благополуччя. В п'ятнадцять років, коли п'ятеро на одного, стати на захист цього одного, або дівачини, яку ображають, — вчинок. В двадцять п'ять вивести на чисту воду хапугу, який плутає свою кишеню з державною, — вчинок. Хоча закрити на ці факти очі спокійніше.

Звичайно з вчинками складно. І не всім вони під силу. Але ж жити правильно, розумно — наш обов'язок. Хоча б для того, щоб відкрито дивитись в очі сину чи доньці. В очі оточуючих. Повірте, це не так мало.

Зобов'язати до вчинків не можна. Але пробуджувати до них, самому бачити в цьому постійний моральний орієнтир — можна і потрібно.

І СНУЄ такий вислів: «Ми всі відповідаємо за все». Так, ніби все вірно. Але як часто він стає прикриттям для ледарів, безгосподарників і бездушних! Коли справа, як казуть, доходить до справи, виявляється винні «всі» — значить ніхто, чужі люди, директор, хто загодно, тільки не я.

А хіба нам не доводилося бути свідками, коли ще зовсім молодий продавець, який щойно став за прилавком магазину, відверто грубить послилим людям, а часом і обраховує покупців на очах у всіх? А яку позицію тут займаємо ми з вами — швидше байдужі сторонні спостерігачі. Мовляв, мене це особисто не стосується, чим самим погрожуючи грубіянам, нахабам, рвачам.

Відремонтували вам вдома водопровідний кран чи телевизор, дає в руки майстру чи слюсарю, які одержують за роботу плату, гроші «вдячності» за візит. І нам стає соромно за себе і за тих, хто бере. А сили волі зупинити це часто бракує. Чому? Ні в одному навчальному закладі не вчать байдужості, черствості, грубіяництва, бути не чистим на руку. Але молодь, що вливається в той чи інший колектив сфери обслуговування, продовжує старі «традиції». Чому ж, як не нам, молодим, поставити рішучий заслін цим негативним явищам у житті.

У редакційній пошті часто трапляються листи, в яких читачі з гнівом тварають хапуг, безгосподарників. Закликають з ними рішуче боротися. Так, треба боротися. Але часто подібні листи без підпису. Значить, в душі ми протестуємо, а сміливо і відверто про це сказати, особисто втрутитися, допомогти позбавитися подібних фактів, цих негативних явищ, чомусь боїмося.

Тож хочеться виправити отой вислів «ми всі відповідаємо за все» на «коже відповідає за все, що відбувається ним і навколо нього». І нехай не в повній мірі, але від кожного залежить те, що відбувається в сім'ї. В класі. В групі. На роботі. Адже не лише обставини впливають на нас, але й ми на обставини. І чим памітніше, чим активніше на шє власне «силове поле» вчинку, тим активніша наше життя. Пр яку ми так багато говоримо.

Ю. СЕРДЮЧЕНКО.

«ЗІРКА»-86:

ФУТБОЛ

ОЦІНКА В ЦИФРАХ

ДО ПІДСУМКІВ ПОПЕРЕДНЬОГО ТУРНІРУ
ФУТБОЛЬНОГО ЧЕМПІОНАТУ.

23 липня фінішував попередній турнір першості Радянського Союзу з футболу серед команд шостої зони другої ліги. В останньому матчі кіровоградські футболісти грали з динамівцями Ірпеня. Нічия — 1:1. Голи забили Валерій Черних та Михайло Стельмах.

«Зірка» на цьому етапі здобула 22 очка (9 перемог, 4 — нічиї та 13 поразок, різниця м'ячів 28—50). За усіма показниками команда поступається своїм досягненням 1985 року, коли після такої ж кількості ігор «Зірка» мала в активі 31 очко (12 перемог, 7 нічиїх, 7 поразок, різниця м'ячів 35—27). Вдома наші земляки набрали 15 очок (7 перемог, 1 нічия, 5 поразок м'ячі 17—20). Значно гірше «Зірка» виступала на виїзді, де команда виграє тільки 2 матчі, в 3 поділила очки та в 8 поступилася суперникам. Різниця м'ячів 11—31.

У складі «Зірки» протягом попереднього турніру виступали 25 футболістів, що говорять про нестабільність команди. Ось хто захищав кольори колективу: Ярослав Бобилік — 26 матчів, Юрій Коляковський — 26, Станіслав Казаков — 25, Михайло Калита — 25, Анатолій Сальников — 25, Валерій Самофалов — 25, Леонід Федоров — 25, Олег Коробко — 24, Володимир Димов — 23, Євген Чижик — 23, Віктор Шепітко — 19, Валерій Черних — 18, Владислав Іщенко — 17, Микола Латиш — 13, Сергій Улицький — 10, Олександр Михайленко — 9, Андрій Кончельскіс — 6, Микола Шезченко — 6, Микола Альохін — 4, Олександр Гошадера — 3, Олександр Лисковець — 3, Юрій Ободенко — 2, Ігор Хіманіч — 2, Геннадій Куроп'ятник — 1, Ігор Макогон — 1.

28 м'ячів у ворота су-

С. БОНДАРЕН.

Турнірна таблиця перед фінальними іграми має такий вигляд:

	В	Н	П	М	О
СКА К.	14	6	6	39—21	31
«Поділья»	12	6	8	43—31	30
«Закарпаття»	12	6	8	32—24	30
«Кривбас»	11	8	7	41—31	30
«Океан»	13	3	10	35—30	29
«Торпедо» З.	12	5	9	35—24	29
«Нива» Вл.	11	7	8	27—23	29
«Динамо»	8	13	5	23—20	29
«Спартак»	8	8	10	27—29	24
«Зірка»	9	4	13	28—50	22
«Нафтовик»	8	6	12	26—26	22
«Шахтар» Г.	8	5	13	26—33	21
«Шахтар» Пг.	7	7	12	31—32	21
«Новатор»	3	8	15	11—10	14

Новий торговий комплекс на набережній Інгулу в Кіровограді. Тут — магазин «Турист». В ньому ви можете придбати все необхідне перед відпусткою, турпоходом вихідного дня. Продавець Тетяна Праурош (на фото зліва) допоможе вам вибрати інвентар для спортивної сенції. Завідаюча магазином М. А. Чайковська прийме у вас замовлення, якщо ви бажаєте придбати спортовари для цілого колективу. Не має, скажімо, потрібного розміру невід. Зробіть запис в спеціальній книзі — завтра ваша замовлення виконують.

«Турист» запрошує всіх школярів, студентів і вихованців ДЮСШ, юних мандрівників. Завітуйте в «Турист», і вам тут подарують гарний настрій, ви зробите для себе покупку на будні і свята.

Фото. В. ГРИБА.

ХОЧ ЛИСТА І НЕ БУЛО НАДРУКОВАНО

Студентки Кіровоградського педагогічного інституту імені О. С. Пушкіна Т. Татарова і І. Прибельська в листі до редакції писали:

«Ми, бійці студзагону, — відповідальні за роботу з підлітками. Навідалися у СПТУ № 8, щоб поговорити з хлопцями про загін. Але то, що побачили, обурило до глибини душі. Закинували ми розмовляти з хлопцями, ми підійшла майстер училища Ольга Іванівна Бриндзя, вхопила одного з них за чуба, почала смикати, а потім ударила по обличчю. Хлопець не встиг і рота розтулила — опустив голову й пішов геть».

Це такий педагогічний прийом виховання?». Копію листа ми направили в обласне управління професійно-технічної освіти. Відповідає начальник управління М. Г. Гайдамака:

— Питання антипедагогічної поведінки О. І. Бриндзі розглянуто на інструктивно-методичному засіданні в присутності директора. Наказом по училищу (№ 226 від 10 липня 1986 року) їй оголошено сувору догану. Керівництву училища запропоновано розглянути на педагогічній нараді питання про етику й поведінку майстра виробничого навчання середнього профтехучилища у ставленні до своїх вихованців.

Питання антипедагогічної поведінки О. І. Бриндзі розглянуто на інструктивно-методичному засіданні в присутності директора. Наказом по училищу (№ 226 від 10 липня 1986 року) їй оголошено сувору догану. Керівництву училища запропоновано розглянути на педагогічній нараді питання про етику й поведінку майстра виробничого навчання середнього профтехучилища у ставленні до своїх вихованців.

СЛУЖБА СЕРВІСУ

МОНОЛОГ «ПЕРСИКА»

— Добрий день, мене

звати «Персик». Хто ж Ні-

коли не вгадає. Я — ті-

стечко. Так-так, тістечко,

якими ви любите ласувати.

А звався «Персиком», бо

дуже схожий на цей смач-

ний плід. Покуштувати ме-

не ви зможете в кафе, що

недавно відкрилось по ву-

лиці 50-річчя Жовтня (по-

близу ДТСААФ). Правда,

наше кафе ще не має на-

зви, вірніше, має, але її

треба оформити — зроби-

ти вивіску. Завітайтеся

воно «Молода сім'я».

Знаєте чому така назва? Бо до нас часто приходять сім'ями — мама, тато, діти. Я страх як люблю, коли приходять малюки. З ними так цікаво, а ще, скажу вам по секрету, я їм теж подобаюсь.

Наш директор Алла Петрівна Криворотенко обіцяє найближчим часом запросити художників. Вони змінять вітражі, назву напишуть, і тоді наше кафе стане привабливішим, бо зараз воно мені зовні подобається не дуже.

А от усередині в нас заатишно. На столиках — квіти, чепурні салфетки. Зауважте негласно музика. Скуштувати можете морозива, тістечок, соків. Асортимент у нас непоганий, але мені здається, його треба постійно оновляти. Прийшлися б, мабуть, до смаку нашим відвідувачам різні салати, збиті вершки, креми, кава.

Люди у нас люблять буваати. Он мої знайомі — Сергій Бондаренко, Сергій Максименко і Олена Сидоренко. Вони працюють електромонтерами (а Олена електромеханік) на телеграфно-телефонній станції. Їм у нас подобається.

Недавно оце заходив до нас майстер будівельної бригади, яка зводила кафе — Михайло Шаткан. Він, та ще Володимир Шучийкий, Григорій Стадник, добре пофантазували, будуючи, бо хотіли, щоб кафе було гарним та затишним. Тепер вони наші часті гості.

А ще у нас скоро відкриють молодіжний клуб «Дзеркало». Отож приходьте!

Монолог записала

С. ОРЕЛ.

м. Кіровоград.

ТРЕТІЙ СЕМЕСТР

«ГОРИЗОНТ» НА ПОЛЯХ

Почався третій трудовий семестр студзагону роз'їхалися по місцях дислокації. Загін механізаторів «Горизонт» Кіровоградського технікуму механізації сільськогосподарського розташування колгоспів «Україна» Кіровоградського району. Деякі члени загону працюють з трактористами

на тракторах, один — помічником комбайнера, а решта — слюсарями по ремонту техніки.

Працює загін недавно, але зроблено немало. Провели культивування, посів і оранку земель. Робочий день бійців загону починається о 7 ранку і закінчується о 17—18 вечора, повністю насичений роботою. А дозвілля «горизонтівців» проводить за шаховим столом, за читанням книг, а найцікавіше — на волейбольному майданчику.

І. ЛУКІНА.

Кіровоградський район.

НЕДІЛЯ 27 липня

▲ ЦТ (I програма)

8.00 — Час. 8.40 — Ритмічна гімнастика. 9.10 — Наука і техніка. 0.20 — 30-й тираж «Спортлото» 9.30 — Вудієвський. 10.00 — Служба Радянському Союзу! 11.00 — Ринкова пошта. 11.30 — Клуб мандрівників. 12.30 — Музичний кіоск. 13.00 — Сільська година. 14.00 — Документальний телефільм «Життя на землі» (Англія). 16.00 — «Вторгнення на снігу» 14.55 — Коло життя. 15.35 — Зустріч на радянській землі. 15.50 — Світ розсипів. 16.35 — Сьогодні — День Військово-Морського Флоту СРСР.

Виступ головнокомандуючого Військово-Морським Флотом СРСР заступника міністра оборони СРСР Герою Радянського Союзу адмірала флоту В. Чернавіна. 16.50 — Міжнародний фестиваль естрадної пісні «Золотий Орфей-86» 18.00 — Міжнародна ланка. 18.45 — Мультфільм. 18.55 — Попівні. 19.05 — Телевізія «Вдова Капелі» Антон Л. Фейхтмангер. 21.00 — Час. 21.45 — Фільм-концерт «Музика Мравинського». 23.10 — Спорт за тиждень. 23.55 — Попівні.

▲ УІ

10.00 — Попівні. 10.20 — Ритмічна гімнастика. 10.50 — «Зустріч з театром». 11.50 — «Відвертість». Письменницькі п'єси. 12.30 — Пригоди Вуратіно. Музична виста-

ва. Під час перерви — 13.30 — Попівні. 14.30 — «Доброго вам здоров'я». 15.00 — Село і люди. 15.30 — Сьогодні — День Військово-Морського Флоту СРСР. «Слани солдатецька» 16.30 — Програма «Вра-терство». 18.00 — IX Літня спартакіада народів СРСР. Футбол. Фінал. 19.45 — Антульська казка. 20.20 — Музичний кіоск. 20.45 — На добраніч, діти! 21.00 — Час. 21.45 — Художній телефільм «Народжена революцією» 10 серія. 23.15 — Попівні.

▲ ЦТ (II програма)

8.00 — На зарядку ставай! 8.15 — Фільм «Первояк Хосе Аріаса». 8.45 — Мамина школа. 10.15 — С. Прокоф'єв. Симфонія

№ 5 «І бемоль мажор». 11.00 — «Наш експозе». 11.30 — Російська мова. 12.00 — Розповіді наших кореспондентів. 12.30 — Мультфільми. 13.10 — Геліфільм «Дачні історії». 4 серія. «Візити по п'ялих». 14.05 — Теліс. «Кубок Федералів». Чемпіонат світу серед жіночих команд. 15.05 — Документальний телефільм. 15.55 — Із скарбниці світової музичної культури. В. Калінінін. Перша симфонія. 16.35 — У світі творін. 17.35 — Найкращі популярні фільми «Лермонтов». 18.45 — Композитор. 20.00 — Вечірня казка. 20.15 — «Заспаню я пісню цигана». Музична композиція. 20.50 — Документальний телефільм. 21.00 — Час. 21.45 — Фільм «Веремо все на собі».

Суботній КУР'ЄР

СТОРИНКА ВИХІДНОГО ДНЯ

ЛАСТІВКИ

ЕТЮД

Вони приємно здивували мене. І навіть порадували. У розпал теплих квітневих днів після прибуття з відрядження крізь напіврозчинені кухонні двері я помігав, як зграйка палючих пташок пурхнула од вікна.

Видно, крилаті гості прилітали не даремно. Про це свідчили приліплені згадують у верхньому кутку віконної коробки грудочки ледь присохлого бо- лота. Незручно якось ста- ло: ні з того ні з цього відірвав пташок від їх зви- чних турбот. Гадав: чи по- вернуться?

Повернулись! Намагаю- чись нічим не показувати себе, спостерігав за їх не- хитрою, але злагодженою роботою. Спочатку приле- тіла одна ластівка. Пере- конавшись, що навколо все спокійно і її намірам ні- що не зашкодить, якимось чиним покликкала інших. Злетілось ще кілька пта- шок. У дзьобі кожної то грудочка землі, то травин- ка, то пір'ячко...

Пам'ятаю з дитинства: ластівка на даху! Старі люди починали: «Зруйнуєш ластів'їне гніздо — ходи- тимеш у ластовишні!». «Не чіпай ластів'їнок — хата зго- рить!». Не буду спросто- вувати ці повір'я, але у

сільських жителів ластів- ки користуються неабияки- ми привілеями. Птахи охо- че знімають гнізда дуже близько коло людей, ніби відчувають у них своїх за- ступників. Я бачив їх гніз- да у хлівах, під дахами, у сінях, комірцях. Власне, там, де постійно відчинені двері і вікна.

Міські ластівки також намагаються розшукати собі притулок під надійним дахом.

— Щасливим будеш, — сказав хтось із моїх знайо- мих. — Не намагайся ру- шити гніздо. Не так вже й легко їм зберігати свій рід у вік бурхливого тех- нічного прогресу!

Сам дивувався, як во- ни відпачились на таке не- зручне поселення. Поряд автостанція, котельня, па- їджені автомагістраль. Ну, але як заманулося по- селитися біля вікна кухні, то хай мешкають собі на здоров'я.

Пташки звикли до моєї появи, певне, переконались, що ніяких підступних на- мірів щодо них не маю.

І ось треба було б на кухні зробити ремонт. Пра- цювати намагався так, щоб не налякати птахів. На той час ластівка висиджу- вала яєчка. Коли я почав фарбувати раму із над-

вірнього боку, ластівка несподівано випурхнула з гнізда і полетіла. За хви- лини, ніби на її виклик, злетілася зграя пташок. І вони з пронизливим пис- ком почали стрімко круж- ляти, окреслюючи коло за колом біля вікна. Турбу- вались, мабуть, за долю пташенят.

— Ти б узяв швабру краще та скинув гніздо! — почув я позад себе голос дружини, — а то од них скільки бруду на вікні!

Буденні турботи на де- який час витіснили з мо- го життя хвилини, близь- кого спілкування з птаха- ми.

Та якось я звернув ува- гу, що вже тривалий час ластівки не кружляють бі- ля нашого вікна, і сказав про це Люсі.

— Чи тобі нема що ро- бити, що звертаєш увагу на такі дрібниці? — зау- важила мені дружина. — Мабуть вивели собі дітей та й розлетілись.

І стало гірко на душі. Вийшов подихати на бал- кон у кінці літа. У вер- хньому кутку над кухон- ним вікном сіріли безформ- ні шматки засохлої землі, що злиплися од зруйнова- ного гнізда.

А в глибині двору круж- лали ластівки. Наближа- лась пора пташиних пере- льотів, під опікою дорос- лих маляток набирали си- лу для вирію. Але то ще- ботали пташки не з мого балкона... Пробачте, лас- тівки, яких я не вбачив.

Д. ТАНСЬКИЙ.

ВИ ЗАМОВЛЯЛИ ПІСНЮ

РЫЖИЙ КОНЬ

Музыка В. МАТЕЦКОГО

Прямой автострады
тугая полоса.
И я по бетонной
гудящей струне
Лечу на железной
гремящей повозке,
Где прадед мой ездил
на рыжем коне.

ПРИПЕВ:

Спешу нуда-то
День-деньской.

Стихи И. КОХАНОВСКОГО

И все равно я
день-деньской
В сто мест важнейших
день-деньской
Опасаюсь разом.
А по ночам мне
снится конь
Но мне приходит
рыжий конь
В лицо мне дышит
рыжий конь,
Носит лиловым глазом.

От прадеда пахло
ромашной и мятой.
Я пахну бензиновым
синим огнем.
Сто дюжих коней
под напор я запрятал
А прадед везде
успевал на одном.
ПРИПЕВ.

Вы только меня
не считайте безумцем,
Мне вен тот назад
не вернется никак.
По лугу, как прадед,
Я вам предлагаю
всею лишь разуться.
По лугу, как прадед,
пройти босиком.

ПРИПЕВ (2 раза)

НАПІЯ З МАЛИНИ

Малину розім'яти, від- жати сік і заморозити його в холодильнику. Зава- рити свіжий чай (можна додати в нього цукор) і остудити. В склянку по- класти 3-4 кубики замо- роженого малинового со- ку і залити чаєм.

Малина — 1,5 склянки, чай — 2 чайні ложки, во- да — 3 склянки.

КОКТЕЙЛЬ СМОРОДИНОВИЙ

В міксер влити холодну простоквашу і смородино- вий сік, додати цукрову пудру, добре — розмішати.

МОЛОДІЙ ГОСПОДИНІ НА ЗАМІТКУ

Подавати з кубиками льо- ду.

Смородина — 3 склян- ки, простокваша (або ке- фір) — 2 склянки, цукро- вої пудри — 2 чайні лож- ки.

КВАС ІЗ ЯБЛУК

Квас треба готувати з ранніх солодких сортів яб- лук. Яблука нарізають то- нельними шматками, кла- дуть в велику склянку або керамічну посудину, до- бавляють ізюм і цукор,

залитують теплою кип'я- чою водою. Дріжджі роз- терти з невеликою кількіс- тю цукру, влити в приго- товлену суміш і постави- ти її в тепле місце на 1-2 години. Потім процідити через марлю, розлити в пляшки, міцно закупорити і втримувати при кімнат- ній температурі 3-4 дні. Строк зберігання — 5 днів.

Яблук — 6 штук, ізюму — 1 склянка, цукру — 5 столових ложок, дріжджів — 25 грамів, води — 10 склянок.

Куди в чому? Чом не до- ровесників у гості? «Моло- дість здобить сама себе», кажуть. Це, проте, лиш пізиріади. Зізнаюсь, у віці на вулиці чи й в ком- панії кидуються не лише задбані й ефе́тні знайомі дівчата, але й їх антиподи, до яких майже всі епіте- ти на «нел». Ось чому вар- то пам'ятати: гарний зов- нішній вигляд — не лише гармонійно підібраний одяг, це й наслідок дотриман- ня загальної гігієни. Отже, вечір у подруги. Допуска- ються практично всі вері- анти одягу в межах здо- рового глузду й доброго смаку. Якщо це забави, влаштовані нашивидурч (потанцювати, скажімо, — є нові диски чи плівки) — канонів немає. Але час від часу трапляються оказії серйозніші — іменини, якась річниця у господа- рів тощо. Тут динься з латками в найнесподівані- ших місцях як і дідок до запряної майки з молодіж- ним ідолом навард чи пі- дійдуть. У моді натовість сукня танцювальна — лег- ке, видне, добране. Улітку в стилі «романтичному» — з бати́сту в троянці, шовку або полотна з ан- глійською резинкою. З рукавами чи й без них; з невеликою проймою, при-

Завжди модною

талені, донизу розкльоше- ні або зібрані. Інший вид танцювальної сукні — сук- ні-сорочки. Зверху наго- дують звичайну трикотаж- ну майку на бретелях, а внизу — розширену спід- ницю. Чудовий вигляд має дівчина у спідниці з ро- шами в стилі «вестерн» з вічно модною білою блу- зою. Особливо цей фасон пасує дівчатам струнким, неповним. Оздобить ан- сембл тоненький ланцю- жок або поясик з ефе́т- ною застібною, кольорові пластмасові браслетики.

* * *

Не станете заперечува- ти — малоприємне заня- ття: наводити порядок у ша- фі, якщо в ній так бага- то... зайвого. Ось кілька практичних порад. Частину яєно непорібних речей викидають або... віддають за бажанням знайомим (вони повинні залишатися новими). Це тоді, коли не вдається переробити для себе чи доповнити чимось іншим. Гардероб може бу- ти таким: дві спідниці — бежева гладка й коричне-

ва в клітинку, одна — ильов, друга — гофре. Дві блузки — сорочки: бі- ла і в клітинку бежево-ко- ричнева. До білої можна додати апаш (сорочка з відкритим коміром) або шаль у коричневій горі- ші. Дві светри: коричне- вий з короткими рукавами і бежевий з довгими — ти- пу гольф. Одна «язна кофта без рукавів в смуж- ку беж-коричневого-фіо- летового чи апельсиново- го кольору. Одна сукня- халат. Одні брюки з глад- ної коричневої бавовни чи вельвету, плюс до цього один жилет коричнево-бе- жевого кольору. Небага- то, правда? Але й цих речей з надлишком стачить на весняно-осінньо-зимо- вий сезон. Маючи так ді- браний гардероб, можна з часом справити собі й не- дорогі додатки — нову су- мочку, модну шаль чи туф- лі. Тим же принципом керуємось при добір одягу на літо.

За матеріалами книги
Т. Морської «Модно і зручно».

Як соняшник край сонечка
Синочок біля матері
(Коли у світі сонячно,
То добре їм обиди)
Сміється й пригортається
Про все, що є, згадується.
Гуде бджола, бо соняшник
Із золотим пилком.
І стільки в світі теплого,
Дякуючи й медового,
Вдивляючись-красивого

У світі стільки є,
Що сні побіля матері
Невже як мудрішає
Й дорослішим стає.

П. СЕЛЕЦЬКИЙ.
Фотоестюд В. ГРИБА.

Редитор Ю. СЕРДЮЧЕНКО.

«Молодой коммунар» —
орган Кировоградского
областного комитета
ЛКСМ Украины.

На українському мові.

НАША АДРЕСА:
316050. МПС,
м. Кировоград,
вул. Луначарського, 36.

БН 01468.

Обсяг 0,5 друк. арк.

Індекс 61103.

Зам. № 400.

Тираж 61 800.

ТЕЛЕФОНИ: редактора — 2-54-26; відпо-
відального секретаря — 2-55-65; відділу
робітничої молоді та внутрішнього
життя, сільської молоді — 2-53-94; про-
паганди, листів і масової роботи —
2-59-82; учнівської молоді, морально-
естетичного виховання — 2-55-65; вій-
ськово-патріотичного виховання та спор-
ту, фотолaboratorії — 2-53-22; оголо-
шень — 4-28-96; коректорської — 3-61-83.

Газета виходить в п'ятницю,
четвер, суботу.

Друкарня імені В. А. Димитрова
видавництва
«Кіровоградська правда»
Кіровоградського обласного
Компартії України
м. Кіровоград, вул. Гліни, 2.